

Korkeakoulujen rekrytointitiedonkeruu

Tässä muistiossa esitellään opetus- ja kulttuuriministeriön yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin kohdistama tiedonkeruu, jossa kerätään tietoja korkeakoulujen rekrytoimasta henkilöstöstä sekä korkeakoulujen vetovoimasta. Tiedonkeruu tulee olemaan osa OKM:n korkeakouluilta vuosittain keräämistä tilastotiedoista, ks. tarkemmin <https://confluence.csc.fi/display/suorat/Suorat+tiedonkeruut>.

Tässä muistiossa esitellään tiedonkeruun taustaa, nykyinen tietopohja, kerättäviä tietoja sekä tiedonkeruun aloittamisen aikatauluja. Tiedot tiedonkeruusta tullaan sisällyttämään myös OKM:n tiedonkeruun vuosittaiseen ohjeistukseen (ks. aiempi linkki).

Tämä muistio korvaa vuoden 2015 tiedonkeruiden yhteydessä lähetyn 24.11.2015 päivätyn muistion.

Rekrytointitiedonkeruun tausta

Korkeakoulujen opiskelijat ja henkilöstö ovat korkeakoulujen tärkein voimavara, sillä korkeakouluissa tehtävä opetus- ja tutkimustyö on erittäin henkilöintensiivistä. Uusien opiskelijoiden ja henkilöiden rekrytointi ovat tärkeimpiä päätöksiä mitä korkeakoulut tekevät. Korkeakoulujen tekemistä henkilöstörekrytoinneista on kansallisella tasolla olemassa hyvin vähän vertailutietoa. Tästä syystä OKM lisää vuodesta 2018 lähtien rekrytointikyselyn osaksi vuosittaisia tiedonkeruitaan (alkaen vuonna 2017 tehdyistä rekrytoinneista). OKM:n rekrytointikysely koskee yliopistojen tutkijanuraportaille II-IV sekä ammattikorkeakoulujen opetushenkilökuntaan ja tki-henkilöstöön tehtäviä rekrytointeja. Kerättävät tiedot auttavat myös seuraamaan EU-tasolla sovittujen tutkijoiden rekrytointeja koskevien periaatteiden toteutumista.

Rekrytointitiedonkeruun tietoja tullaan käyttämään taustamateriaalina OKM:n korkeakoulujen ja tutkimusjärjestelmän ohjauksessa muun olemassa olevan materiaalin rinnalla. Rekrytointitiedonkeruu tuottaa mm. seuraavia tietoja:

- Volyymitiedon korkeakouluihin haku- ja kutsumenettelyn kautta rekrytoituista henkilöistä sekä näiden sukupuoli-, tieteenala- ja kansalaisuusjakaumasta.
- Tietoja korkeakoulujen vetovoimasta, ottaen huomioon että pelkästään hakijoiden suuri määrä ei ole onnistuneen rekrytoinnin kriteeri.
- Tietoja henkilöiden urakierrosta tutkimusjärjestelmän eri sektoreilla.

Aiemmasta ohjeistuksesta poiketen, rekrytointitiedonkeruu tullaan toteuttamaan yhdessä vaiheessa. Vuonna 2018 kerätään tiedot vuonna 2017 tapahtuvista rekrytoinneista.

Nykyinen henkilöstötiedonkeruu

Tällä hetkellä OKM kerää korkeakouluilta tiedot henkilöstöstä henkilötunnustasolla (henkilötyövuosien määrä). Tiedonkeruun ulottuvuuksia mm. tehtäväjaottelu, tutkijanuraporras (yliopistot), taustakoulutus, ikä, kansalaisuus, palvelussuhteen tyyppi, koulutusala, tieteenala. Korkeakoulukentän välisiä henkilöstön siirtymiä on mahdollista analysoida henkilötunnuksien kautta. Tiedonkeruu ei sisällä tietoja henkilöiden aiemmasta työhistoriasta eikä rekrytointiprosessista. Näitä tietoja on tarkoitus kerätä OKM:n

rekrytointitiedonkeruussa. Henkilöstötiedonkeruussa kerättyjä henkilön taustatietoja voidaan hyödyntää rekrytointitiedonkeruussa henkilötunnuksen kautta.

Rekrytointitiedonkeruun rajaus

Tiedonkeruun osalta rekrytoinnit voidaan jakaa viiteen ryhmään:

1. Rekrytointi julkisen hakumenettelyn kautta
2. Rekrytointi kutsumenettelyn kautta, yliopistolain §33 toisen momentin mukaan. Koskee vain yliopistoja.
3. Rekrytointi ilman hakumenettelyä, henkilön edellinen työsuhde ei ole ollut ko. korkeakouluun. Palvelussuhdejaksojen pituus 6 kk tai enemmän.
4. Rekrytointi ilman hakumenettelyä, henkilön edellinen työsuhde ollut samassa korkeakoulussa. Tai rekrytoinnit alle 6 kk pituisiin palvelussuhteisiin ilman hakumenettelyä.
5. Yt-menettelyihin liittyvät sisäiset haut

Rekrytointitiedonkeruu koskee ryhmien 1 ja 2 mukaisia hakuja. Kutsumenettelyhauissa hakijoiden määrää koskevat tiedot jätetään tyhjäksi.

Ryhmän 3 mukaisista uusista rekrytoinneista tiedot päätellään OKM:n henkilöstötiedonkeruun tiedoista.

Ryhmään lasketaan kuuluvaksi ne, joilla A) ei ole edellisenä tilastovuonna ollut ko. korkeakouluun palvelussuhdetta ja B) henkilöstötiedonkeruussa henkilölle on kahden vuoden aikana (tilastovuosi + sitä seuraava vuosi) merkitty 6 tai enemmän henkilötyökuukautta. Tiedot poimitaan suoraan jo olemassa olevan OKM:n henkilöstötiedonkeruun aineistoista.

Ryhmien 4 ja 5 tietoja ei huomioida rekrytointitiedonkeruussa eikä rekrytointeja koskevissa tilastoinneissa. Tiedonkeruu ei myöskään koske yliopistojen tenure-track järjestelmän mukaisia tehtävänsiirtoja.

Yliopistojen osalta tiedot kerätään kaikista II-IV tutkijanuraportalle sijoitettujen tehtävien rekrytoinneista. Ammattikorkeakoulujen osalta tiedot kerätään kaikista opetushenkilökuntaan ja tki-henkilöstöön tehtävistä rekrytoinneista. Tiedonkeruu koskee vain korkeakouluun palvelussuhteeseen tulevia henkilöstä. Mikäli henkilö työskentelee henkilökohtaisen apurahan turvin eikä hän ole palvelussuhteessa korkeakouluun, ei hänen rekrytointinsa kuulu tiedonkeruun piiriin.

Hausta kerättävät tiedot kerätään ja tilastoidaan sen vuoden mukaan, jolloin haun haku aika päättyi. Mikäli haun perusteella ei valittu ketään henkilöä, ko. hausta ei merkitä tietoja.

Tiedonkeruussa kerättävät tiedot

Rekrytointitiedonkeruu koostuu kolmesta osasta: 1. Hakuun liittyvät tiedot; 2. Tehtävään valitun pohjatiedot; 3. Tiedot tehtävään valitun aiemmasta työskentelystä. Hakuun liittyvät tiedot voidaan toimittaa aiempaan tiedonkeruuvuonna kuin tiedot tehtävään valitusta. Tiedot yhdistetään hakunumeron perusteella. Tehtävän luonnetta kuvaavat tiedot kerätään täytetyn tehtävän mukaan. Kaikki kerättävät tiedot ovat kooditettuja tai lukumääriä (tiedonkeruussa ei ole avovastauksia). Mikäli kerättävästä tiedosta ei ole tietoa, jätetään se tyhjäksi. Osa valitun henkilön taustatiedoista on mahdollista saada OKM:n henkilöstötiedonkeruusta ja Virta-opintotietopalvelusta.

Hakuun liittyvät tiedot:

1. Korkeakoulu
2. Tilastovuosi
3. Hakunumero (käytetään linkitykseen valitun taustatietoihin)
4. Onko kyseessä kutsuhaku (kyllä/ei). Jos kyllä, niin kohdat 5-8 jätetään tyhjiksi.
5. Onko haku julistettu haettavaksi vain Suomessa vai lisäksi myös kansainvälisesti. Kansainvälinen haku tarkoittaa, että tehtävästä on vieraskielinen hakuilmoitus. Vieraskielisyyttä tarkastellaan yliopistojen osalta suhteessa yliopistolain § 11:ssä mainittuihin kieliin ja ammattikorkeakoulujen osalta toimiluvan opetus- ja tutkintokieliä.
6. Hakijoiden määrä sukupuolittain eroteltuna (naiset, miehet, ei-tietoa)
 - Hakijoihin sisällytetään kaikki hakijat, epäkelpoisia hakijoita ei poisteta.
7. Kansalaisuudeltaan ei-suomalaisen hakijoiden määrä maanosittain
8. Valittujen määrä (oletuksena 1, suurempi jos samasta hausta valittu useampi henkilö)

Tehtävään valitun pohjatiedot

1. Hakunumero (tietojen linkitys haun tietoihin)
2. Henkilötunnus (käytetään tietojen yhdistämiseen henkilöstötiedonkeruuseen, josta yhdistetään henkilön taustatietoihin)
3. Nimeke (YO: nimike-koodi, AMK: nimike-selite)
4. YO: Mille tutkijanuraporttaalle valittu henkilö sijoitetaan (II, III, IV).
5. AMK: Mihin tehtäväryhmään valittu henkilö sijoitetaan (yliopettaja, lehtori, päätoiminen tuntiopettaja, tki –henkilökunta)
6. Onko tehtävä vakituinen vai määräaikainen.
7. Mikäli henkilö on suorittanut tohtorintutkinnon, niin tutkinnon suorittamisvuosi*
8. Mikäli henkilö on suorittanut tohtorintutkinnon, niin tohtorintutkinnon suorittamisyliopisto (valinta luettelosta, jossa suomalaiset yliopistot ja maalistaus ulkomailta suoritetusta tutkinnosta)*
9. Onko haettavana oleva tehtävä yhteinen toisen organisaation kanssa. Koskee vain yliopistojen yhteisprofessuureja.

* Tiedot suoritetusta tohtorintutkinnosta. Merkitään jos tutkinto suoritettu ulkomailta tai ennen vuotta 2000. Jos tutkinto suoritettu vuoden 2000 jälkeen, tiedot poimitaan Virta-tietovarannosta. Jos henkilöllä useita tohtorintutkintoja, niin huomioidaan tuorein.

OKM:n henkilöstötiedonkeruusta henkilötunnuksen pohjalta poimittavat tiedot:

- Valitun henkilön tehtävän pääasiallinen tieteenala (se tieteenala, jolle henkilölle on merkitty tilastointivuonna eniten henkilötyövuosia)
- Valitun henkilön ikä, sukupuoli, kansalaisuus, suoritettu korkein tutkinto, äidinkieli.

Huom. OKM:n henkilöstötiedonkeruussa kerätään myös tiedot henkilön tutkijanuraporttaasta ja tehtäväryhmästä sekä tehtävän luonteesta (vakituinen, määräaikainen). Ko. tiedot kerätään myös rekrytointitiedonkeruussa erikseen, koska henkilöstötiedonkeruussa voi olla tietoja myös ko. henkilön aiemmista palvelussuhdejaksosta.

Tiedot tehtävään valitun henkilön aiemmasta työskentelystä

Tiedot valitun henkilön aiemmasta työskentelystä kerätään pääasiallisesti suoraan henkilöiltä itseltään, ei CV:n perusteella (CV-tietojen monitulkintaisuuden takia). Tiedonkeruussa hyödynnetään CSC:n Arvo-alustaa, jossa henkilö täyttää tiedot. Korkeakoulu välittää linkin tiedonkeruuseen rekrytointitiedonkeruun piiriin kuuluville ja yhdistää tiedot valitun henkilön pohjatietoihin.

Aiemmalla työskentelyllä tarkoitetaan bruttotyöskentelyaikaa. Osa-aikainen työskentely huomioidaan koko ajalta jona palvelussuhde on ollut voimassa. Apurahalla tehty tutkimustyö huomioidaan jos henkilöllä ollut tutkijasopimus korkeakoulun kanssa. Aiemmasta työskentelystä kerätään alla olevan taulukon mukaiset tiedot.

Valitun hakijan aiempi työskentely Suomessa	0,5-3 vuotta	3-7 vuotta	yli 7 vuotta	Viimeisin työpaikka
a. nykyisessä yliopistossa/ammattikorkeakoulussa				
b. vähintään yhdessä (muussa) yliopistossa				
c. vähintään yhdessä (muussa) ammattikorkeakoulussa				
d. vähintään yhdessä muussa oppilaitoksessa (ei korkeakoulu)				
e. vähintään yhdessä tutkimuslaitoksessa				
f. yrityksessä (yrityksen toimipaikka sijainnut Suomessa)				
g. julkinen hallinto (valtio, kunnat (ml. yliopistolliset keskussairaalat), Kela, yms.)				
h. muussa organisaatiossa (järjestöt jne.)				

Valitun hakijan aiempi työskentely ulkomailla	0,5-3 vuotta	3-7 vuotta	yli 7 vuotta	Viimeisin työpaikka
a. korkeakoulussa/tutkimuslaitoksessa				
b. yrityksessä (yrityksen toimipaikka sijainnut ulkomailla)				
c. muussa organisaatiossa				

Tiedonkeruun aikataulu

Ensimmäisen kerran tiedot kerätään vuonna 2017 päättyneistä hauista. Tiedonkeruu koostuu kahdesta lomakkeesta (hakuun liittyvät tiedot ja valitun henkilön tiedot). Valitun henkilön tiedot voidaan toimittaa eri tiedonkeruuvuonna kuin hakuun liittyvät tiedot. Tiedonkeruu tapahtuu vuosittain helmikuun viimeisellä viikolla.